

Schoolplan 2020-2024

Voorwoord

Voor je ligt de het schoolplan van Vivere Democratisch Onderwijs in de regio Rotterdam. Basisschool Vivere is verbonden aan BSO Vivere Horatiusstraat en samen vormen zij het Integraal Kindcentrum (IKC) Vivere. Vanaf september 2020 biedt Vivere ook voortgezet onderwijs, waardoor een doorlopende lijn is ontstaan van vier tot achttien jaar. Wanneer we spreken van het IKC bedoelen we de integrale aanpak van po, vo en bso onder één bestuur, met één visie & beleid, met één team en op één locatie.

Met dit beleidsplan wil Vivere ouders, onderwijsinspectie, gemeente, GGD en andere geïnteresseerden zoals nieuwe stafleden en medewerkers informeren over het onderwijskundig beleid van Vivere. Het doel van dit beleidsplan is daarnaast het inzichtelijk maken van kwaliteitszorg en het personeelsbeleid.

In aanvulling op dit schoolplan verwijzen wij ook naar onze schoolgids¹, waarin uitgebreid beschreven staat waar ouders en studenten praktisch gezien mee te maken krijgen als ze bij Vivere naar school gaan.

Tot slot: overal waar ouder(s) staat dient men ouder(s) / verzorger(s) te lezen; Waar 'hij' staat of de mannelijke vorm is gebruikt, kan ook 'zij' of de vrouwelijke vorm worden gelezen.

¹ Te downloaden via onze website: school → documenten en downloads

Inhoudsopgave

Visie en missie.....	4
Onze visie	4
Onze missie	4
Personeelsbeleid.....	5
Aanname nieuwe stafleden.....	5
Bevoegdheden po.....	5
Bevoegdheden vo.....	5
VOG	5
Ontwikkeling en opleiding	5
Persoonlijke coaching	6
Studiedagen.....	6
Opleidingen.....	6
Pedagogische coaching en intervisie	6
Ondersteuning van andere beroepskrachten.....	6
Beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers	7
Evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen in leidinggevende posities.....	7
Onderwijsbeleid.....	8
Organisatie van Vivere	9
Waar staat de CONSENT-methode® voor?.....	9
De organisatiestructuur van Vivere	11
De Schoolkring (SK).....	11
De Bemiddelingskring (BMK)	12
De Ouderkring (OK).....	12
De Stafkring (STK)	12
Bestuurskring.....	13
EUDEC en AERO.....	13
EUDEC-diploma	14
De vier pedagogische basisdoelen.....	15
Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid	15
Conflictbemiddeling.....	15
Wennen vanaf 4 jaar.....	16
Wennen vanaf 3,5 jaar.....	17
Het bevorderen van de persoonlijke competentie	17
Persoonlijke begeleiding door de coachende begeleider	17
Stimuleren van de cognitieve ontwikkeling	18
Taalontwikkeling	18
Stimuleren van motorische ontwikkeling.....	18
Begeleiden van de creatieve ontwikkeling.....	19
Omgaan met eigen mogelijkheden	19
Omgaan met conflicten	20
Stimuleren intrinsieke motivatie en zelfvertrouwen.....	20
Het bevorderen van de sociale competentie van kinderen.....	20

Uitbreiden van de sociale relaties.....	21
Zelfredzaamheid en zelfstandigheid	21
Het bevorderen van socialisatie door overdracht van waarden en normen;	21
Multiculturele samenleving	22
Besturen via de Schoolkring.....	22
Kwaliteitszorg & fysieke veiligheid.....	23
Kwaliteitskring	23

Visie en missie

Bij Vivere werken we vanuit het mensbeeld dat *‘ieder mens uniek is, potentieel heeft, gelijkwaardig is, alle antwoorden in zichzelf draagt en een verlangen heeft om zichzelf te worden’*. De school is daarom ingericht op basis van de principes van democratisch onderwijs, namelijk zelfgestuurd leren en gelijkwaardigheid. Binnen de kaders die er zijn, leren de studenten omgaan met vrijheid en vertrouwen enerzijds en verwachtingen en verantwoordelijkheid anderzijds. Zij worden binnen een warme en hartelijke omgeving, vanuit vertrouwen begeleid, ondersteund en uitgedaagd in hun cognitieve, fysieke en sociaal-emotionele ontwikkeling. Kinderen mogen ervaren dat zij zichzelf kunnen zijn en dat zij ertoe doen.

Onze visie

Vivere Democratisch Onderwijs is een unieke leeromgeving waar kinderen zich in veiligheid kunnen ontwikkelen tot een compleet individu. De school wordt door studenten en stafleden vormgegeven op basis van gelijkwaardigheid. Studenten bepalen hun eigen leerweg waarbij oog is voor ieders talenten. Een inspirerende omgeving waar uniciteit en authenticiteit gevierd worden en passie voorop staat.

Dit realiseren we door:

- het creëren van een levensechte leeromgeving;
- veel aandacht te geven aan het waarborgen van de fysieke en emotionele veiligheid van alle betrokkenen;
- te werken met gepassioneerde stafleden, vakdocenten en ‘voorbijgangsters’²;
- betrokken stafleden die de studenten coachend ondersteunen bij hun leerproces en het behalen van hun doelen;
- een warme, sfeervolle omgeving. Kortom: een fijne plek om te zijn!

Onze missie

Het is onze missie dat steeds meer kinderen in Rotterdam en omstreken kunnen genieten van democratisch onderwijs. Dit doen wij onder andere door een inspiratiebron te zijn voor eenieder die met onderwijs te maken heeft.

² Met ‘voorbijgangsters’ wordt bedoeld iedereen die op kortdurende basis in contact komt met (de kinderen van) Vivere. Denk hierbij aan de gids tijdens een excursie, de bakker om de hoek, de voorleesmoeder, et cetera.)

Personeelsbeleid

Onze stafleden zijn natuurlijk de basis van de school. Elke dag zorgen zij voor een veilige, gestructureerde, liefdevolle en uitdagende omgeving waarbinnen onze studenten zich maximaal kunnen ontwikkelen. Daarom sturen wij aan op hoge kwaliteit binnen ons stafteam.

Aanname nieuwe stafleden

Voor het aannemen en inwerken van nieuwe stafleden heeft Vivere een uitgebreide procedure. Onderwijs geven bij Vivere gaat immers behoorlijk anders als op een reguliere school. Een kijkdag is altijd een onderdeel van de procedure, waardoor toekomstige collega's ook een beeld kunnen vormen van (en advies kunnen geven over) de sollicitant. Als wordt besloten tot aanname krijgen de studenten tijdens de proefmaand de kans om het nieuwe staflid te leren kennen en een beeld te vormen. Aan het einde van de proefmaand is een aannamekring, waarin de studenten advies kunnen geven aan het bestuur over het al dan niet aannemen van het betreffende staflid.

Bevoegdheden primair onderwijs

Voor elke basisgroep is dagelijks minimaal één leerkracht aanwezig die in bezit is van een bevoegdheid 'leraar primair onderwijs'. Deze leerkracht heeft de kennis en ervaring die nodig is om studenten uit een specifieke ontwikkelingsfase te begeleiden in hun leerproces op het gebied van de basisvaardigheden.

Bevoegdheden voortgezet onderwijs

De docenten voor het voortgezet onderwijs zijn allen minimaal tweedegraads bevoegd en/of bekwaam in minimaal één vak of leergebied van het voortgezet onderwijs of zijn in het bezit van een kwalificatie die van rechtswege daaraan gelijk is gesteld. We streven ernaar dat dagelijks minimaal één docent aanwezig is die in het bezit is van een onderwijsbevoegdheid voor het voortgezet onderwijs. Zij kunnen lessen geven of ondersteunen en begeleiden bij (zelf)studie. De aanwezigheid van docenten in de school is op een rooster zichtbaar.

Wanneer er bij studenten behoefte ontstaat aan ondersteuning in het aanleren van een vak waar nog geen docent voor is, wordt in het netwerk naar een passende docent gezocht. In dit netwerk voeren sommige eerstegraads docenten supervisie over de docenten die op de werkvloer de studenten begeleiden die zich voorbereiden op een eindexamen. De docent op de werkvloer kan ook altijd contact opnemen met deze eerstegraads docent bij vragen over de aan te bieden lessen. De school zorgt ervoor dat voor alle vakken en alle niveaus voldoende gekwalificeerde docenten beschikbaar zijn, wanneer daar behoefte aan is.

VOG

Ieder staflid dat bij Vivere werkt, is in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) die geschikt is voor het werken met kinderen. Deze VOG's zijn vastgelegd in het Personenregister Kinderopvang, waardoor doorlopende screening mogelijk is.

Ontwikkeling en opleiding

Om te zorgen dat onze stafleden hun bekwaamheden onderhouden én uitbreiden besteedt Vivere veel aandacht aan persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Persoonlijke coaching

Ieder staflid heeft eens per maand een gesprek met een ontwikkelingsgerichte coach. Tijdens dit gesprek brengt het staflid een onderwerp in waar hij/zij tegenaan loopt en wat met behulp van de coach wordt uitgewerkt, hetgeen leidt tot persoonlijke én professionele ontwikkeling.

Studiedagen

Per jaar worden in het rooster zes studiedagen vrij gepland. Aansluitend op de behoefte van de stafleden vullen we deze in onder begeleiding van interne of externe experts.

Eind 2017, begin 2018 deden wij een incompany training met trainingsacteur in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

In 2018 hebben alle stafleden en medewerkers training gehad in het werken met beleidsplannen op het gebied van Veiligheid en Gezondheid. Kwaliteitsbureau Heijsa verzorgde deze training en de terugkomdagen. Ook is alle stafleden en medewerkers training in Geweldloze Communicatie aangeboden.

In 2019 verdiepten we ons met de stafleden grondig in alle aspecten rondom zelfgestuurd leren en werken met onze waarnemingen. Daarnaast volgden we de training 'conflictbemiddeling' van Eefke Eijgenstein.

Het jaar 2020 startten we met een 'heiveekend' waarin we naast het doen van opstellingen ook hebben leren werken met feedbackdocumenten voor de 'life skills'. Daarnaast hebben we geleerd over 'enneagrammen' en wat dit kan betekenen voor samenwerking binnen een team.

Eens in de twee jaar volgen alle stafleden bhv-training met kinder-EHBO.

Opleidingen

Het staat ieder staflid vrij om een opleiding aan te vragen. Diverse stafleden volgen momenteel bijvoorbeeld de opleiding tot ontwikkelingsgericht coach bij de Coaching Academy International en onze kok/conciërge is gestart met de opleiding tot pedagogisch medewerker.

Naast de bovengenoemde opleidingen krijgt ieder staflid dat start bij Vivere de volledige CONSENT-methodetraining aangeboden tot het niveau van gespreksleider.

Pedagogische coaching en intervisie

Vanuit de Wet Kinderopvang is het verplicht dat alle beroepskrachten ook pedagogische coaching ontvangen. Aangezien onze leerkrachten ook in bso-tijd aanwezig zijn op de groep, worden zij hier ook in meegenomen. Deze coaching kan individueel op de vloer plaatsvinden, middels directe feedback, of door middel van groepscoaching of intervisie.

Ondersteuning van andere beroepskrachten

De stafleden worden op onderwijskundig- en pedagogisch vlak ondersteund door een pedagoog. Indien nodig kijkt zij mee met diverse studenten, geeft extra begeleiding, communiceert met ouders, stelt handelingsplannen op en noteert zij haar waarnemingen in het kinddossier. Twee keer per jaar vinden er met de stafleden en de pedagoog kindbesprekingen plaats waarin alle kinderen van een groep worden doorgenomen, zodat ieder kind goed in het vizier is.

Een van onze vo-docenten is in het bezit van de kwalificatie 'begeleider passend onderwijs'. Indien nodig kan zij (binnen de context van Vivere) studenten begeleiden die passende of extra ondersteuning nodig hebben.

Beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers

Vivere vindt het belangrijk om met stagiaires te werken, dit zijn immers de stafleden van de toekomst die nog veel moeten en kunnen leren in de praktijk. Het aandeel van het aantal beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires dat formatief wordt ingezet is niet groter dan een derde van het personeelsbestand aan stafleden van IKC Vivere. Daarnaast kunnen beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires nog steeds boven-formatief (boventallig) worden ingezet, als extra ondersteuning.

De stagiaires worden bij de dagelijkse werkzaamheden op de basisgroepen begeleid door ervaren stafleden. Zij leren de stagiaires hoe zij het beleid van het IKC kunnen uitvoeren bij hun werkzaamheden. De stagiaires reflecteren op hun handelen en houding ten aanzien van de kinderen en ouders. Afhankelijk van de opleiding en ambitie van de stagiaire, mag hij/zij ondersteuning bieden bij het activiteiten aanbod en begeleiding van de kinderen.

IKC Vivere werkt over het algemeen samen met stagiaires die de pabo- of pedagogiekopleiding volgen. De stagiaires blijven gedurende de hele stageperiode in een leersituatie. Dit betekent dat de stagiaire niet de eindverantwoordelijkheid mag dragen voor een groep kinderen en dat er naast de stagiaire altijd een beroepskracht aanwezig is. Wanneer de stagiaire zich goed ontwikkelt, kan zij, in het kader van haar leerproces, de verantwoordelijkheid krijgen over een groepje kinderen. Dit gebeurt in overleg met de praktijkopleider en onder begeleiding en verantwoording van het vaste staf lid.

Evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen in leidinggevende posities

Bij Vivere bestaat zowel de gehele directie als het bestuur uitsluitend uit vrouwen. Dit zal niet op korte termijn veranderen, daarom zijn we positief over het feit dat ongeveer 30 procent van ons gehele stafteam uit mannen bestaat.

Onderwijsbeleid

Voor informatie hierover verwijzen we naar de Schoolgids (te downloaden via de website: School → documenten/downloads), waarin we onze visie en ons beleid ten aanzien van het onderwijs bij Vivere uitgebreid beschrijven.

Organisatie van Vivere

IKC Vivere werkt met de C.O.N.S.E.N.T.-methode® (hierna: CONSENT-methode®) om de school te besturen, besluiten te nemen en conflicten op te lossen. De CONSENT-methode® vult de democratische principes die inspraak moeten geven aan het individu op een bijzondere manier in. Er mogen namelijk geen besluiten genomen worden zolang er nog zwaarwegende, beargumenteerde bezwaren op tafel liggen. Er wordt dus altijd besloten op basis van consent. Iedereen moet zijn consent kunnen geven aan de beslissing die genomen wordt. Het kan nog steeds zijn dat je het er niet (helemaal) mee eens bent, maar omdat je geen overwegend, beargumenteerd bezwaar meer hebt, kan je toch akkoord gaan. (Dit is niet te verwarren met een vetorecht, waarbij één persoon of partij zonder opgaaf van redenen de beslissing kan blokkeren. We hebben het hier echt over het recht om te argumenteren.) Overigens heb je ook altijd het recht om later alsnog bezwaar te maken tegen het genomen besluit, waardoor deze opnieuw in overweging wordt genomen en een genomen besluit dus ook altijd veranderd of teruggedraaid kan worden. Besluiten zijn daardoor niet star en inflexibel, maar bewegen mee met de groei van de organisatie.

In eerste opzicht kan het lijken dat besluiten die op deze manier genomen worden omslachtiger zijn. De ervaring leert dat het nemen van het besluit soms iets langer duurt, maar dat er vervolgens een gedragen besluit ligt dat iedereen wil uitvoeren. Daarmee wordt de uitvoering efficiënter en hoeft er minder vaak teruggekomen worden op genomen besluiten, omdat heel helder is geworden hoe en waarom dit besluit genomen is.

De CONSENT-methode® is ontwikkeld is door Baudy Wiechers. Zij was betrokken bij de oprichting en doorstart van meerdere democratische scholen in Nederland, en heeft haar ervaring met SKM (Sociocratische Kringorganisatie Methode) omgezet in een doorontwikkelde CONSENT-methode®, waar onder andere ook de principes van Thomas Gordon ('luisteren naar kinderen') in zijn meegenomen. Alle vaste stafleden van Vivere zijn door Baudy Wiechers uitgebreid getraind in de CONSENT-methode®.

Voor meer informatie over de CONSENT-methode® verwijzen we naar de website www.infini.nu en www.consent-methode.com.

Dat Vivere volgens de CONSENT-methode® werkt is ook vastgelegd in de statuten van de stichting, die zijn in te zien via onze website (downloads).

Waar staat de CONSENT-methode® voor?

De CONSENT-methode® staat voor 'gelijkwaardigheid' en 'met consent genomen besluiten', met als resultaat: balans. Consent betekent: geen overwegend beargumenteerd bezwaar. Als je consent geeft, ben je bereid en in staat om een besluit uit te voeren. De letters van de CONSENT-methode® staan voor:

C van 'Creation'

Creatie is het begin van een beweging, een idee dat uitmondt in een voorstel. Het creërend vermogen gaat heel ver. Een creatie ontstaat vanuit het niets. De C van creatie in de CONSENT-methode® staat dus echt aan het begin. Een begin dat aan het eind helemaal rondgemaakt zal zijn door het bereiken van een doel. Alle nieuwe dingen beginnen met creatie. Een mooi begin.

O van 'Open mind'

Betrokkenheid bij de creatie die ontstaat is belangrijk. Daarnaast is een open mind van groot belang. Die stelt je in staat om te beginnen met een blanco blad, waarop nog niets vaststaat. Hoe is het om met een open mind naar dingen te kijken? Ontvang wat er lijkt te zijn. Observeer, oordeel niet, zie en registreer. Meteen een mening vormen, verkleint de mogelijkheid om met een open blik, zonder oordeel naar iets te kijken. En dat zou jammer zijn, want dat ontnemt de kring heel veel creativiteit. Iemand met een open mind kan nieuwe dingen zien, nieuwe ideeën krijgen. Kan met een frisse blik tegen dingen aankijken, waardoor er een veel breder perspectief ontstaat. Daardoor ontstaat er veel meer tolerantie en leer je inzien dat er meerdere werkelijkheden bestaan.

N van 'Neutral'

Observeer neutraal wat er is. Zonder meteen een mening klaar te hebben. Zonder al een antwoord klaar te hebben voordat echt bekend is wat het onderwerp is. Kijk eens met neutrale aandacht naar dingen. Onderzoek en heb vooral geen mening. Let eens op wat dan zichtbaar wordt! Blijf luisteren met die neutrale aandacht. Misschien verschijnen er mogelijkheden die niemand verwacht had. Probeer de neutraliteit zo lang mogelijk vol te houden, totdat de tijd komt om de neutraliteit los te laten en juist met meningen te komen om de volgende stap te kunnen zetten in het proces.

S van 'Same value'

Same value gaat over gelijkwaardigheid: iedereen is van gelijke waarde en is tegelijkertijd ongelijk. Hierover ontstaat vaak verwarring. Want gelijkwaardig kan heel verschillend zijn. Elk mens heeft zijn waarde, zijn eigen, unieke waarde. En in besluitvorming neemt ieder zijn waarde mee. Als iedereen gelijk zou zijn, dan zou de wereld er maar saai en eentonig uitzien. Dan zou iedereen hetzelfde denken, van hetzelfde eten houden, dezelfde stijl kleding dragen, dezelfde beroepen leuk vinden, of dezelfde spelletjes willen spelen. Door gelijkwaardig maar ongelijk te zijn, ontstaat een wereld vol variatie. Variatie in interesses, in ontwikkelingsgebieden, in waar je waarde aan hecht. Wanneer je dat weer deelt met anderen, ontstaat er rijkdom. Rijkdom door verschillen.

E van 'Enrichment'

Enrichment betekent 'verrijken'; iets nog beter, nog mooier maken. In de vier voorafgaande stappen van de CONSENT-methode[®] hebben de kringleden samen gecreëerd, met een open mind, heeft iedereen neutraal gekeken en is dat allemaal gebeurd op basis van gelijkwaardigheid. De nieuwe creatie, het voorstel, heeft vorm gekregen in die eerste stappen. Iedereen heeft zijn mening gedeeld. En dan komt de verrijking. Opnieuw kijk je samen naar het voorstel. In de verdiepende rondes onderzoek je wat het idee nog mooier, nog rijker kan maken, voordat de kring een definitief besluit neemt. Omdat jullie een gezamenlijk doel hebben. Verrijking doet recht aan creativiteit. Niet alleen aan creativiteit in het begin, maar juist ook in een later stadium. Gebruikmaken van mogelijkheden. Geweldig, toch?

N van 'New insights'

New insights, nieuwe inzichten, kunnen op elk moment, in het hele proces doorbreken. Door een nieuw inzicht kunnen meningen 180 graden draaien. Zomaar opeens. Door open te staan voor nieuwe inzichten blijken ze ook veel gemakkelijker te komen. Soms lijkt een onderwerp helemaal vast te zitten, niet meer voor- of achteruit te kunnen. En dan, plotseling, is er een nieuw inzicht waardoor er een voorstel komt waar iedereen mee consent gaat. Nieuwe inzichten, ze komen op onverwachte momenten. Misschien wel om de spanning er een beetje in te houden. Zo ervaar je steeds opnieuw hoe leuk het is om samen tot gedragen besluiten te komen. Want vaak leidt een nieuw inzicht van een

kringlid tot het beste idee, dat ook nog eens meteen aangenomen wordt. Let er maar eens op wat nieuwe inzichten voor effect hebben op de hele kring.

T van 'Treasure'

En dan, ineens, is er consent op een voorstel! De opluchting, de energie die opeens heel licht wordt, voelt als het vinden van een schat (treasure). Kringleden raken opgewonden: eindelijk! Nadat ze samen onderzoek deden, samen aan een bouwwerk bouwden – waarbij het soms echt leek alsof het niets zou worden, ligt ineens hét voorstel op tafel. Het allerbeste idee, voor deze groep, op dit moment. Het idee dat iedereen ziet zitten en dat uitgevoerd kan worden. Soms is de uitkomst compleet anders dan je had verwacht. Het kan een grote verrassing zijn. Maar is een schat dat niet altijd? De kring heeft iets kostbaars gevonden, dat het hele plaatje rondmaakt.

Alle stappen komen aan bod

Als consent bereikt is op een voorstel, dan zijn alle aspecten van de CONSENT-methode® aan de orde geweest, sommige zelfs meerdere malen. Dit kan in willekeurige volgorde. De CONSENT-methode® begint dus met creatie, die kan groeien omdat iedereen er met een open mind in staat en neutraal luistert en observeert, op basis van gelijkwaardigheid. Door verrijking, waardoor nieuwe inzichten ontstaan, is daar ineens 'de schat'. De CONSENT-methode® is vooral een heel praktisch gerichte manier van werken. Door te doen, ervaar je dat het werkt. Door te doen, ervaar je dat iedereen serieus genomen wordt. Door te doen, is de kring samen verantwoordelijk. Je kunt de CONSENT-methode® toepassen in alle situaties: in je gezin, je werk, je organisatie, op school. Het is een geweldige manier om samen doelen te bereiken. Het fijne van de methode is dat die geen beperkingen oplegt, maar ruimte geeft: constant krijgt elk lid van de kring nieuwe inzichten en kan iedereen blijven groeien. Leren houdt dus nooit op. Wat een rijkdom!

De organisatiestructuur van Vivere

Natuurlijk hoeft – net als in een democratie – niet ieder besluit aan de complete groep te worden voorgelegd. Daarom kan in grotere groepen gewerkt worden met een kringorganisatie. Bij Vivere zijn een aantal soorten kringen:

- Bestuurskring (met bepaalde mandaten gedelegeerd aan de directie);
- Schoolkring;
- Stafkring;
- Ouderkring;
- Certificatenkring;
- Kookkring;
- Kwaliteitskring;
- Bemiddelingskring.

Een aantal van deze kringen staat hieronder nader beschreven.

De Schoolkring (SK)

Iedere student is in elk geval lid van de Schoolkring (SK) en – naar interesse en vermogen – van een of meer andere kringen. De Schoolkring is het hart van de school en vergadert iedere week (of zoveel meer of minder als door de Schoolkring met consent besloten) en besluit over de dagelijkse gang van zaken binnen de school. De afspraken die daar gemaakt worden gelden voor de hele school. Bij iedere vergadering zijn een gespreksleider en secretaris aanwezig.

De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Schoolkring richten zich op:

- organiseren van de dagelijkse gang van zaken in de school;
- ingebrachte moties van de leden van de Schoolkring behandelen en, via de CONSENT-methode[®], tot een besluit brengen;
- organiseren van de inrichting van het onderwijs, ten aanzien van leermiddelen, het schoolterrein en het gebouw;
- het beheren van het budget voor schoolmiddelen, excursies en vakdocenten;
- het creëren en handhaven van een veilige leeromgeving door middel van het maken, aanpassen of afschaffen van schoolafspraken;
- het adviseren over de aanname van nieuwe studenten, stafleden en gastdocenten;
- het bestendigen van (herschreven) beleid.

De Bemiddelingskring (BMK)

De Bemiddelingskring (BMK) helpt binnen de school met het oplossen van conflicten waar je zelf niet uitkomt. Studenten leren verantwoordelijkheid te nemen en de regels en afspraken te handhaven. De Bemiddelingskring komt elke dag om 12.00 uur bij elkaar. Binnen de kring worden conflictsituaties behandeld die door studenten of begeleiders zijn ingediend via een formulier. Er zijn altijd een gespreksleider, een secretaris, een staflid en een of meer onpartijdige studenten aanwezig. De Bemiddelingskring begint met het duidelijk maken van een ingediende situatie. Wat is er precies gebeurd, wie waren erbij betrokken en welke regels zijn er overtreden? Er wordt eerst geluisterd naar de student die de situatie heeft ingediend, vervolgens wordt er ook geluisterd naar de verdergebrachte student en naar de eventuele getuigen. Vervolgens onderzoekt de Bemiddelingskring wat de verderbrenger wil bereiken en wat de kern van zijn probleem is. Hierna komt de Bemiddelingskring samen met alle personen die bij de situatie betrokken zijn tot een gezamenlijk gedragen besluit. Dat betekent dat zij vaststellen wat er nodig is om het conflict op te lossen.

De Ouderkring (OK)

De Ouderkring bestaat uit de ouders van de school. De Ouderkring wordt door ouders (eventueel met hulp van het Bestuur) geïnitieerd en vormgegeven. De kring komt ongeveer eens in de zes weken bij elkaar. Taken en verantwoordelijkheden van de Ouderkring zijn:

- kwaliteitswaarborging (monitoring);
- ondersteunen en uitdagen het Bestuur en Stafkring;
- delen van ervaringen;
- formele medezeggenschap verzorgen;
- begroting en financieel jaarverslag ter kennisgeving aannemen;
- meedenken en advies geven over het IKC/beleid veiligheid en gezondheid etc.

De Stafkring (STK)

De Stafkring bestaat uit alle vaste stafleden/begeleiders van Vivere. De taken en verantwoordelijkheden van de Stafkring zijn:

- zorgdragen voor een veilige omgeving;
- begeleiden/doceren van de kinderen;
- vormgeven en uitvoeren van kindzorg;
- begeleiden van (nieuwe) leerkrachten;
- vormgeven en uitvoeren van het onderwijskundig beleid;
- informatie verstrekken en contacten onderhouden met ouders.

Bestuurskring

Het stichtingsbestuur is formeel het bevoegde gezag en heeft, via de Schoolkring (met als onderdeel daarvan de Stafkring), de uitvoering van de inrichting van het onderwijs gedelegeerd. Het bestuur heeft als belangrijkste taken:

- zorgen voor een gezonde financiële situatie;
- zorgen voor een goede huisvesting;
- zorgen voor afstemming met de overheid, de GGD en de Inspectie van het Onderwijs.
- mede sturing geven aan het schoolproces via de daarvoor benoemde kritische processen van de school, zoals hierboven (onder Stafkring) benoemd.

EUDEC en AERO

Als democratische school zijn we lid van twee organisaties die democratisch onderwijs promoten en hun kennis delen in Europa en de wereld. Deze organisaties zijn EUDEC en AERO.

EUDEC (European Democratic Education Community) is een non-profit organisatie die democratisch onderwijs promoot als een verstandig onderwijsmodel voor alle democratische staten. Haar leden zijn individuen, scholen en instituten door heel Europa met tientallen jaren ervaring in democratisch onderwijs.

EUDEC verzamelt deze kennis en deelt deze op de volgende manieren:

- een bloeiend, elkaar ondersteunend netwerk van scholen, universiteiten, organisaties en start-upgroepen;
- conferenties, bijeenkomsten en seminars;
- partnerschap en uitwisseling tussen scholen;
- de mogelijkheid om scholen te bezoeken;
- online informatie over democratisch onderwijs in theorie en praktijk;
- publicaties.

Een van de dingen die deze organisatie zo uniek maakt, is de actieve rol die studenten spelen op alle niveaus: als individuele leden, in de EUDEC-raad, in het plannen van de conferenties en in de organisatie van programma's.

AERO (Alternative Education Resource Organisation) is in 1989 opgericht door Jerry Mintz. AERO's doel is om een student gedreven, leerling georiënteerde benadering te bevorderen. Haar netwerk omvat onder andere Montessori-, Waldorf- (Steiner), democratisch-, vrije en thuisonderwijsorganisaties.

De missie van AERO is te helpen een onderwijsrevolutie te creëren, zodat leerling georiënteerd onderwijs beschikbaar komt voor iedereen.

Een van AERO's gebieden van expertise is het democratische proces en democratisch onderwijs, maar even belangrijk is het netwerken tussen alle vormen van alternatieve onderwijsvormen.

EUDEC-diploma

Vanuit de EUDEC worden erkende diploma's uitgegeven die aantonen dat kinderen op een democratische school hebben gezeten en daarom een aantal extra competenties hebben ontwikkeld. Kinderen die bij ons hun school afmaken komen in aanmerking voor zo'n diploma.

De vier pedagogische basisdoelen

Voor de pedagogische onderbouwing heeft Vivere gekozen voor de vier basisdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven. Volgens de professor zijn genoemde doelen toepasbaar in elke opvoedingssituatie. De vier basisdoelen zijn:

1. het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid;
2. gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties;
3. gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties;
4. kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

Deze basisdoelen zijn eenvoudig te vertalen naar de volgende toetsvragen:

- heeft een kind het naar zijn zin?
- heeft een kind iets geleerd dat zinvol is voor hem?
- heeft een kind met andere kinderen gespeeld?
- heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?

Uitwerking basisdoelen

Een staflid van Vivere is meer een begeleider of coach (mentor) dan helper of leerkracht. Zij zorgt ervoor dat haar handelen en attitude gestoeld is op de vier basisdoelen. Ze observeert en luistert goed naar de kinderen, zowel individueel als naar de hele groep. Als ze zelf meespeelt, laat ze de regie bij de kinderen en is ze gast. Kinderen zien en leren van elkaar en van de groep. Het staflid stimuleert en observeert en gaat er niet meteen op af als het niet zo goed gaat, maar geeft kinderen de ruimte om zelf een oplossing te vinden. Hierbij maakt zij gebruik van geweldloze communicatie, de theorie van Gordon en de CONSENT-methode®.

Het staflid laat de kinderen zelf kiezen wat ze willen doen, hiermee stimuleert ze hun zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Als de kinderen er zelf voor kiezen om lekker te luieren door in een boekje te bladeren, te kleuren of naar buiten te staren, dan is dat prima. Als de kinderen liever iets actiefs willen doen, dan is dat ook goed. Hierbij houdt het staflid ook goed in de gaten dat de wat 'rustigere' kinderen niet worden ondergesneeuwd door de 'domantere' kinderen.

Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

Emotionele veiligheid heeft te maken met je fijn voelen in een omgeving. Jezelf kunnen zijn op leuke en minder leuke momenten. Al je emoties vrijuit kunnen tonen.

Maar ook: weten wat de regels van de groep zijn en een duidelijke structuur hebben om mee te werken. Weten wat de veilige kaders zijn, geeft juist ook ruimte voor vrijheid en eigen verantwoordelijkheid. Mits je natuurlijk altijd de bestaande kaders en regels ter discussie kunt stellen. Dat laatste is goed gewaarborgd binnen de CONSENT-methode. Iedere student kan altijd alles binnen de school ter discussie stellen. Samen wordt dan gekeken of de bestaande regels nog voldoen, en eventueel worden nieuwe afspraken gemaakt, waar iedereen consent mee kan gaan.

Conflictbemiddeling

Natuurlijk kan er een situatie ontstaan waarbij een student zich onveilig voelt. Dit kan bijvoorbeeld zijn door toedoen van een medestudent (onbewust of bewust; pestgedrag). Als de situatie niet ter plekke met behulp van invoelend luisteren of conflictbemiddeling kan worden opgelost, dan kan je een

situatie indienen bij de Bemiddelingskring (BMK). Iedere dag heeft deze kring zitting en worden de ingediende zaken behandeld.

In het kader van de emotionele veiligheid benoemen we nog even specifiek hoe we omgaan met heftige emoties bij en conflicten tussen studenten. Binnen Vivere werken we met 'Conflictbemiddeling met kinderen' van Eefke Eijgenstein³.

Door te de situatie veilig te stellen, (invoelend) te luisteren naar de verschillende verhalen, gevoelens en behoeften te (h)erkennen, naar oplossingen te zoeken en uiteindelijk tot een voorstel te komen, leren studenten hoe ze samen iets kunnen leren accepteren of oplossen. Hierbij laten we nadrukkelijk de verantwoordelijkheid voor het probleem of conflict bij de studenten zelf. We nemen niets over en geven bijvoorbeeld geen (ongevraagd) advies.

Met invoelend luisteren wordt bedoeld de manier van luisteren/spreken. Hoe je naar een ander kan luisteren zodat hij zich gehoord voelt.

Op Vivere Democratisch Onderwijs hanteren wij geen systemen voor belonen of straffen.

Wennen vanaf 4 jaar

Kinderen die nieuw komen bij Vivere komen, moeten wennen. Dit wenproces wordt geleidelijk opgebouwd en wordt individueel met de ouders en het kind afgesproken. Ieder kind start zijn tijd bij Vivere met een proefmaand. Voorafgaand aan de proefmaand vindt altijd nog een kijkdag (tijdens openingstijden) plaats.

De kijkdag is praktisch gezien eigenlijk al de start van de wenprocedure. Tijdens deze dag krijgen ouders en kind een rondleiding, worden de huisregels nog kort doorgenomen en worden vragen beantwoord. Daarna gaan ouders naar huis en start het kind zijn dag met de ochtendkring, waarin hij wordt voorgesteld aan de andere kinderen. Kinderen blijven tijdens de kijkdag minimaal tot na de lunch (13.30 uur). De ophaaltijd wordt door ouders en kind samen bepaald.

Het wennen tijdens de proefmaand is een individueel traject. Ouders bepalen samen met hun kind welke dagen hij naar school gaat, en tot hoe laat. Omdat bij Vivere de schooltijden flexibel zijn, kan dit zelfs per dag of per week veranderen. Vaak is na het einde van de proefmaand een vast ritme gevonden dat voor de ouders en het kind prettig is.

Uiteraard krijgen nieuwe kinderen extra begeleiding van de stafleden én de andere kinderen. De eerste dag van de proefmaand wordt het nieuwe kind gekoppeld aan een 'maatje'. Dit is een kind dat heeft aangegeven het leuk te vinden om nieuwe kinderen wegwijs te maken in de school. Hij of zij is dan het eerste aanspreekpunt voor het nieuwe kind en neemt het nieuwe kind de eerste dag(en) een beetje op sleeptouw, totdat de vaste routines van de school duidelijk zijn.

Voor de duidelijkheid: de gehele wenperiode (inclusief de proefmaand!) vindt plaats vóórdat het kind officieel geplaatst wordt middels de plaatsingsovereenkomst.

³ Als leerkracht, schooldirecteur en moeder heeft Eefke Eijgenstein veel ervaring opgedaan in conflicten bemiddelen met kinderen. Daarbij zijn de gesprekstechnieken van Thomas Gordon (o.a. 'Luisteren naar Kinderen') en Geweldloze Communicatie (van Marshall Rosenberg) grote inspiratiebronnen.

Door deze vorm van conflictbemiddeling wordt er recht gedaan aan elk kind en aan elke volwassene. Hierdoor wordt een conflict van iets onvermijdelijks juist een contactmoment. Door open communicatie en gelijkwaardige relatie worden vriendschappen tussen kinderen, maar ook tussen ouders en kinderen steeds hechter.

Wennen vanaf 3,5 jaar

Om tegemoet te komen aan de wensen van ouders, mogen kinderen vanaf 3,5 jaar komen wennen op school. Zij starten met één of twee dagdelen per week (van 08.30 tot 13.30 uur), op de woensdag- of de vrijdagochtend. Indien dit goed gaat, kan er vanaf vier jaar naar hele dagen en een hele week worden uitgebreid.

Het bevorderen van de persoonlijke competentie

Het aanbieden van uitdagende spelvormen, methodieken en speelgoed stimuleren de persoonlijke ontwikkeling van een kind. Met persoonlijke competenties wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Deze competenties stellen een kind in staat om allerlei typen problemen aan te pakken en zich aan te passen aan veranderende omstandigheden. Hierbij komen zelfvertrouwen en voor zichzelf zinvol bezig zijn om de hoek kijken. Het leren van taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden zijn hier voorbeelden van. Wij bevorderen de persoonlijke competentie van de kinderen door:

- het stimuleren van de cognitieve ontwikkeling;
- het stimuleren van de taalontwikkeling;
- stimuleren van motorische ontwikkeling;
- begeleiden van de creatieve ontwikkeling;
- omgaan met eigen mogelijkheden;
- omgaan met conflicten;
- leren samenwerken;
- zelf kiezen en keuzes maken.

Persoonlijke begeleiding door de coachende begeleider

Alle kinderen hebben een coachende begeleider (CB), die het vaste aanspreekpunt is voor ouder en kind. Minimaal eens per maand en vaker als nodig wordt een afspraak met het kind en de CB gemaakt om te kijken hoe het gaat op Vivere, of er nog extra hulp benodigd is en cetera. Eens per jaar is er dan ook een diepgaand gesprek met de ouders (en eventueel het kind zelf), zodat alle belangrijke informatie kan worden uitgewisseld.

Een coachgesprek bestaat uit de volgende onderdelen en vragen:

- aankomstronde (hoe voel je je, hoe is het met je, wil je hier iets over kwijt?);
- hoe staat het met je programma / de vakken die je volgt. Heb je nog iets nodig?
- en dan, afhankelijk van het kind en de situatie die speelt op dat moment:
 - kwaliteitsspel (waar ben je goed in, wat vind je leuk?)
 - opstellen van (nieuwe) doelen;
 - reflecteren op oude doelen;
 - praktische uitwerking van doelen;
 - spreken over gedrag;
 - spreken over sociale interactie / samenwerking met anderen;
 - andere punten die op dat moment aan de orde zijn.
- slotronde (is het gegaan zoals je verwacht had, wil je nog iets kwijt?).

Door te werken aan de hand van een vaste opzet kunnen de CB's hun kinderen helpen om nieuwe stappen te zetten in hun ontwikkeling. Als een kind bijvoorbeeld in een BMK (Bemiddelingskring) gezeten heeft, worden vaak kort daarna meerdere gesprekken in korte periode gepland, telkens om gedrag en ervaringen van de afgelopen periode te evalueren, zodat de leerervaring maximaal is.

Stimuleren van de cognitieve ontwikkeling

Spelen en bezig zijn, is leren voor kinderen. Het kind leert onder meer door voorbeeld en nabootsing. Door allerlei dagelijkse gebeurtenissen te bespreken, ontstaat ordening binnen de wereld van het kind. De stafleden overleggen over allerhande situaties gedurende de dag. Het staflid legt daarbij uit, benoemt de dingen en nodigt de kinderen uit om dingen zelf te verwoorden. Regelmatig doet het staflid een beroep op het vermogen van de kinderen om oplossingen te zoeken voor problemen.

Kinderen ontdekken de wereld om zich heen spelenderwijs. Wij bieden onze kinderen verschillende materialen aan om mee te werken en te spelen. De materialen worden veelal in de verschillende hoeken en aantrekkelijk aangeboden, zodat de kinderen deze zelf kunnen pakken. Zo hebben wij:

- diverse materialen om bijvoorbeeld winkeltje te spelen (kassa's, geld, boodschappen);
- duurzame bouwmaterialen van bijvoorbeeld hout, compleet met rails en treinen;
- constructiemateriaal afgestemd op leeftijd: Duplo, Mecano, Lego, Playmobile ;
- divers knutselmateriaal, schaatjes, kurk, vilt, lijm, papier, stof, handwerkspullen;
- een studentenlaptop waar kinderen educatief op mogen – uitzoeken/research;
- verkleedkleden in de huiselijke hoek (kleed op de grond, poefjes, krukjes, kussens, knuffeltjes, boerderijdiertjes);
- een bibliotheekhoek met eigen boeken. Deze wordt door de kinderen zelf beheerd (vanuit de bibliotheekkring).

Overigens bestellen we ook via de gemeentelijke bibliotheek elke zes weken nieuwe boeken.

Puzzels, (gezelschaps)spelletjes, boeken lezen, aan projecten werken en knutselen stimuleren het denkvermogen. Ook voorleesboeken en (seizoens)thema's spelen hierbij een rol. Het helpt het kind bij het waarnemen, ordenen en sorteren van het leren. Dat een kind zelfstandig oplossingen leert bedenken voor problemen is van groot belang voor de verstandelijke ontwikkeling. Dat gebeurt als ze bijvoorbeeld zelf een conflict probeert op te lossen of met een project bezig is.

Taalontwikkeling

De voertaal op het IKC is Nederlands. Alle stafleden, medewerkers en kinderen spreken uitsluitend de Nederlandse taal en zijn een voorbeeld voor de kinderen. Zij spreken woorden goed uit, letten er goed op of de kinderen juiste zinsvormen gebruiken, spreken eventueel de juiste vormen voor en praten veel met de kinderen. Voor kinderen die thuis weinig Nederlands horen, is het des te belangrijker dat op andere plaatsen, zoals op school, een goed taalaanbod is en dat zij daardoor de gelegenheid krijgen om zo hun Nederlands te ontwikkelen. Vivere biedt een continuïteit aan taal aan, de school is immers 51 weken per jaar geopend.

Verder is het beleid van Vivere erop gericht om in plaats van te corrigeren, zoveel mogelijk de juiste wijze te spreken. Eventueel met een uitbreiding in het antwoord te herhalen. Kinderen voelen zich dan bevestigd en zullen vanzelf de correcte vorm overnemen.

Stimuleren van motorische ontwikkeling

De motorische ontwikkeling heeft betrekking op het leren bewegen en is in te delen in grove en fijne motoriek. Bij grove motoriek gaat het om grote lichamelijke bewegingen zoals rollen, lopen, dansen, balanceren, springen, et cetera. Bij fijne motoriek gaat het om de handmotoriek en andere (kleine) bewegingen zoals spreken en het bewegen van de ogen. Een goede motoriek is een belangrijke voorwaarde om samen te kunnen spelen. Voor de fijne motoriek bieden we diverse handwerkactiviteiten aan, passend bij de vaardigheid. Te denken valt aan breien, haken of borduren.

Motorische vaardigheden worden al geoefend in spontaan spel. Dat geldt zeker voor bewegingsspel, waarbij kinderen rennen, klimmen, springen, rollen, duwen en fietsen. Maar ook het bouwen van torens vereist (naast concentratie) een goede oog-handcoördinatie en een goede fijne motoriek, evenals activiteiten als tekenen en knutselen. Daarnaast organiseert Vivere bewegingsactiviteiten die aansluiten bij de motorische vaardigheden van de kinderen, zoals dansen, hoepelen, balspelen, yoga en gym. Bewegingsactiviteiten hebben betrekking op de lichaamsoriëntatie, ruimtelijke oriëntatie, tijdsoriëntatie én grove of fijne motoriek. Bij het organiseren van spel- en bewegingsactiviteiten houden we dus niet alleen rekening met de beschikbare ruimte, maar ook met de leeftijd van de kinderen.

Daarnaast gaan we elke dag minimaal één keer buitenspelen. We hebben verschillende buitenspeelmaterialen zoals ballen, klossen, zandbakspeelgoed en natuurlijke materialen die voorhanden zijn.

Begeleiden van de creatieve ontwikkeling

Door het kind kennis te laten maken met verschillende materialen zoals zand, klei, verf, hout en metaal stimuleert Vivere de creativiteit. De kinderen kunnen zich vrij uitleven. Ook verven, plakken, tekenen en kleuren behoren tot de mogelijkheden. De stafleden prikkelen de fantasie van de kinderen door ze te laten experimenteren met verschillende materialen. Vooral de fijne motoriek en het concentratievermogen worden zo geactiveerd. Kinderen hebben niet alleen een frisse kijk op de wereld, ze barsten ook nog eens van de fantasie en creativiteit. Vooral jonge kinderen worden daarbij (nog) niet tegengehouden door het idee dat iets niet mooi kan zijn of dat het niet goed is. Ze worden geboren met het vermogen om te vragen, te dromen en zich te verwonderen. Alles kan en dat is goed. Of het nu gaat om (toneel)spelen, dansen, zingen, muziek maken, knutselen, tekenen of schilderen. De kinderen mogen zelf bepalen wat ze doen en een groot (veilig) deel van het materiaal is op kindhoogte beschikbaar. We bieden de volgende muziekinstrumenten aan: gitaar, keyboard, trommels, sambaballen en boomwhackers, waarmee we muziek kunnen maken.

Omgaan met eigen mogelijkheden

De stafleden stimuleren en activeren kinderen in het onderzoeken van hun eigen mogelijkheden, zodat kinderen (en hun ouders) merken dat zij veel meer kunnen dan zij misschien dachten. Door rekening te houden met het individuele ontwikkelingsniveau van elk kind en de kinderen in hun waarde te laten, geven de stafleden het signaal af dat zij vertrouwen hebben in wat het kind kan. Kinderen worden daarom nooit met elkaar vergeleken, want de ontwikkeling van het ene kind is namelijk geen maatstaf voor die van het andere kind. Dit geldt natuurlijk niet alleen voor de cognitieve en motorische ontwikkeling, maar ook voor de sociale ontwikkeling. Kinderen die aan hebben getoond goed om te kunnen gaan met de eigen mogelijkheden, krijgen meer vrijheden, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid. Zie paragraaf '7.1 Certificaten voor meer zelfstandigheid en vrijheid' voor meer informatie.

Wij moedigen de kinderen aan om ook de ruimte buiten de schoolmuren te gebruiken voor hun projecten en leerprocessen. Kinderen mogen echter alleen (zonder volwassen begeleider) van het schoolterrein af als ze met minimaal drie personen zijn, die allemaal in het bezit zijn van een 'Buitenspeelcertificaat'. Dit certificaat kan worden aangevraagd bij de Certificatenkring en moet worden ondertekend door de ouders. Uiteraard dienen kinderen die het schoolterrein verlaten eerst door te geven waar ze heen gaan, wanneer ze terug zijn en hoe ze bereikbaar zijn.

Binnen het IKC kan ook gewerkt worden met apparaten en voorwerpen die bij verkeerd gebruik risico's met zich meebrengen. Hierbij kan gedacht worden aan een aardappelschilmesje om bijvoorbeeld een kiwi open te snijden. Er mag alleen gewerkt worden met het betreffende voorwerp

of apparaat, als hiervoor een certificaat gehaald is. De voorwaarden voor het behalen van het certificaat worden opgesteld in de betreffende kring of de Schoolkring. Na een korte 'stage' en een proeve van bekwaamheid kan een certificaat behaald worden. Het staflid houdt overigens altijd toezicht bij het gebruik van het voorwerp. Kinderen die nog geen certificaat hebben maar het voorwerp willen gebruiken, moeten altijd hulp vragen aan een staflid.

Omgaan met conflicten

Indien er een conflict bestaat, is het goed om te laten zien dat het kind het probleem ook zelf kan oplossen. Kinderen hebben vertrouwen in hun eigen mogelijkheden wanneer ze ervaren dat ze met bepaald gedrag ruzies oplossen of van een onveilige situatie een veilige weten te maken. Als er te snel ingegrepen wordt of moeilijke situaties voorkomen worden, missen de kinderen de mogelijkheid om te ervaren dat hun eigen gedrag invloed heeft op (de gevolgen van) een situatie. Dagelijks kunnen kinderen hun eigen 'situatie' inbrengen bij de Bemiddelingskring. Hier worden conflicten besproken en uitgesproken.

Stimuleren intrinsieke motivatie en zelfvertrouwen

Keuzes maken hoort bij het leven. Door de snelle samenleving waarin we leven, krijgen jonge kinderen steeds meer keuzes voorgeschoteld. Op het IKC is het niet anders. We stimuleren zelfvertrouwen, het ontwikkelen van een *growth mindset*⁴ en eigen initiatief door kinderen positief te benaderen door bijvoorbeeld te zeggen: *“Wat knap dat je probeert om zelf je veters te strikken.”* Of: *“Wat heb je mooie kleuren gebruikt. Je hebt hard gewerkt. Ik kan zien dat je geoefend hebt.”* Door met de kinderen te knuffelen, hen aan te halen, een aai over de bol te geven of complimenten te geven in relatie tot het proces, laten we hun zien dat je met kleine stapjes ver kunt komen. We waarderen de *inspanning* en dus niet *doel*. Dus: *“Het is knap dat je dat probeert.”* In plaats van: *“Doe dat maar niet, dat kun jij nog niet.”* of: *“Zou je dat wel kiezen?”* Juist door fouten te maken kunnen kinderen leren. Soms worden er minder goede keuzes gemaakt en samen met het staflid worden de keuze en het resultaat dan geëvalueerd. Het kind bouwt zelfvertrouwen op doordat de stafleden achter het kind staan en als het niet meezit, ook troost bieden. Niet (alleen) het eindresultaat, maar **JUIST** het proces wordt gewaardeerd en gecompimenteerd.

Het bevorderen van de sociale competentie van kinderen

Basisvoorwaarde voor een in algemene zin gunstige ontwikkeling van elk kind is een goede sociaal-emotionele ontwikkeling. Voor deze ontwikkeling is het belangrijk dat kinderen zich veilig en geborgen voelen. Bij Vivere wordt alleen met vaste stafleden en mentoren(coaches) gewerkt. De mentoren en kinderen bouwen samen een vertrouwensband op die de basis vormt voor het sociaal en emotioneel welbevinden op de groep. Door positief in te gaan op gevoelens als blijdschap, verdriet, woede, angst en onverschilligheid, stimuleert Vivere de ontwikkeling van het leren kennen van de eigen gevoelens, het hiermee om kunnen gaan en het (durven) tonen van deze gevoelens aan anderen. De gevoelens van een kind worden serieus genomen, er wordt geluisterd en meegeleefd. De stafleden denken vanuit het kind en laten merken dat ze het kind begrijpen. Samen gezelschapsspelletjes doen bevordert de ontwikkeling van sociaal gedrag. Ook worden kinderen die altijd alleen spelen gevraagd om mee te doen, zodat ze ontdekken dat samen spelen ook iets toevoegt. In de bibliotheekhoek

⁴ Voor meer informatie over growth mindset verwijzen wij naar het volgende artikel met filmpjes: <https://www.vernieuwendewerwijs.nl/growth-mindset-wat-waarom-en-hoe/>

hebben we veel verschillende soorten (gezelschaps)spellen en kinderen kunnen deze gemakkelijk pakken. Ook in de keuken hebben we diverse spellen.

Uitbreiden van de sociale relaties

Kinderen zijn geneigd om vooral te spelen met bekenden zoals broertjes, zusjes, klasgenoten en andere bekenden. Vivere biedt ook een andere sociale context aan, waar kansen liggen voor vriendschappen en het ontwikkelen van andere rollen/verhoudingen. Belangrijk is vooral dat kinderen zich als individu ontwikkelen en met elkaar leren omgaan in een groep. Ze worden zich bewust van sociale verhoudingen en ontwikkelen een sociale identiteit. Daarnaast worden vriendschappen ontwikkeld. Zie hiervoor ook de beschrijving van ons *Open deurbeleid*, hoofdstuk 5.1.

Zelfredzaamheid en zelfstandigheid

Bij Vivere wordt sociale competentie voor een groot deel bevorderd door manier waarop het IKC-systeem is georganiseerd. Beslissingen binnen het IKC worden met de CONSENT-methode® genomen.

In de bijeenkomsten op het IKC kom je dit concreet tegen:

- de agenda wordt gezamenlijk gemaakt. Hierdoor worden al dingen besproken, waardoor het meest belangrijke deel goed naar voren komt;
- er wordt gewerkt in spreekkrondjes, zodat iedereen de tijd heeft om te praten en er de ruimte is om echt naar anderen te kunnen luisteren;
- we hanteren een gespreksetiquette, waardoor zelfs de meest rustige, introverte en stille kinderen aan het woord komen;
- je mag van mening veranderen, door de nieuwe inzichten en informatie die anderen naar voren brengen;
- de CONSENT-methode® betekent niet dat iedereen overal over meebeslist. Mensen beslissen alleen mee over datgene waar ze direct bij betrokken zijn. Ook beslist niet iedereen mee over de uitvoering van alles. Je geeft je vertrouwen aan de gekozen personen dat zij de dingen regelen zoals het voor het IKC of binnen de bepaalde taak goed is. De uitvoering is aan hen.

Het bevorderen van socialisatie door overdracht van waarden en normen

Er zijn veel (ongeschreven) regels in de maatschappij, zo ook binnen Vivere. Kinderen mogen niet slaan, spugen, een ander pijn doen, je moet delen en samen spelen, je moet op je beurt wachten, eerlijk zijn, je inleven in een ander en zo verder. Door uitdagende methodes aan te bieden, kunnen deze regels meegegeven en toegepast worden. Spelenderwijs krijgen kinderen de cultuur van de groep mee. Tijdens het eten leren de kinderen dat ze op elkaar moeten wachten met eten. De groepen laten kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden en met de gebruiken en omgangsvormen in de samenleving. Het is heel belangrijk om duidelijk en geduldig uit te leggen waarom iets niet mag en hoe het dan wel moet. Een kind moet ook fouten mogen maken, dan komt het tenminste tot een eigen waardeoordeel.

De socialisatie door overdracht van waarden en normen geven wij vorm met burgerschap en sociale integratie. Sociale integratie leer je in de maatschappij zelf. Hoewel een schoolgemeenschap min of meer een afspiegeling is van de maatschappij (wij weigeren bijvoorbeeld geen kinderen op grond van geloofs- of levensovertuiging) biedt deze gemeenschap niet altijd optimaal kansen om burgerschap vorm te geven. De maatschappij zelf is hiervoor een betere plek.

Het IKC houdt dus niet op bij het hek. Wij proberen zowel de wereld buiten het IKC 'binnen te halen' als 'de wereld buiten het IKC' te benutten. Wij willen nadrukkelijk onderdeel zijn van de gemeente waartoe wij behoren. Indien vanuit de gemeente activiteiten worden georganiseerd ter bevordering van het welzijn van de burgers kunnen wij participeren. Het IKC organiseert met grote regelmaat excursies buiten het IKC waar kinderen aan deel kunnen nemen.

Kinderen participeren zelf in het besturen van het eigen IKC door middel van de Schoolkring. Ze beslissen mee over regels en afspraken en over materiaal en beheren een deel van het geld van het IKC voor onder andere de bibliotheek, reisjes, speelgoed, het uitnodigen van vakdocenten, muziek, techniek en knutselmateriaal. De Schoolkring kan gezien worden als de regering, daar worden de wetten gemaakt en de budgetten verdeeld volgens de CONSENT-methode®; de Bemiddelingskring is ons juridisch systeem, daar worden de afspraken gehandhaafd, net als in de maatschappij.

Multiculturele samenleving

Bij cultuur gaat het niet alleen om afkomst (of huidskleur), maar ook om taal, godsdienst, waarden, gewoonten en normen. Vivere onderstreept het belang van de verschillen die op cultureel gebied in de samenleving aanwezig zijn. 'De samenleving' is een breed begrip, maar je voorbereiden op verschillen kan ook in het klein. Als wij de verschillen tussen kinderen accepteren en hen niet willen veranderen in iets wat ze niet vanuit zichzelf zijn, zullen zij de verschillen tussen henzelf en andere mensen ook accepteren en anderen niet willen veranderen. Wij vinden dit de beste voorbereiding die ze kunnen krijgen op een multiculturele samenleving. Kinderen krijgen de ruimte om hun eigen pad te volgen en een ontwikkeling door te maken zoals het goed is voor henzelf.

Wij zijn een algemeen bijzondere school. Er worden geen kinderen op school geweigerd op grond van hun geloofs- of levensovertuiging. Discriminatie wordt absoluut niet getolereerd. Niet op geslacht, noch op huidskleur, seksuele geaardheid, opvattingen of 'gewoonten'.

Besturen via de Schoolkring

Verder wil het IKC de mondigheid en de reikwijdte van de invloed van kinderen vergroten door henzelf mee te laten besturen via de Schoolkring. Ze leren hiermee oefenen met het nemen van verantwoordelijkheid als voorbereiding op daadwerkelijk burgerschap. Het IKC ziet er dus uit als een minimaatschappij:

- kinderen worden niet gegroepeerd op leeftijd;
- kinderen worden niet gegroepeerd op cognitieve vermogens;
- ouders maken actief deel uit van het IKC;
- de Schoolkring functioneert als de regering;
- de Bemiddelingskring functioneert als het juridisch systeem;
- kinderen kunnen leren buiten het IKC-terrein en externen kunnen worden binnengehaald.

Kwaliteitszorg & fysieke veiligheid

Dit onderwerp wordt uitgebreid in onze schoolgids behandeld. Deze is te downloaden via onze website.

In dit schoolplan staan alleen dingen in aanvulling hierop.

Kwaliteitskring

Binnen Vivere hebben we een speciale kring opgericht om de kwaliteit van het onderwijs en de bso te handhaven én verbeteren. De kring komt eens in de twee weken bijeen en behandelt allerlei onderwerpen die kunnen worden ingebracht door de kringleden en/of door stafleden. Soms komt een onderwerp op de agenda omdat ouders dit hebben aangegeven. De kring bestaat uit een directeur en de pedagoog, incidenteel aangevuld met stafleden of experts.

Het doel van de kring is dat het werk op de vloer nog meer in verbinding komt met het beleid en de visie van de school & bso en vice versa. De kring draagt bij aan het neerzetten/ontwikkelen van een kwaliteitsstandaard en het zichtbaar maken van alle dingen/processen die al wel heel goed gaan!

De kring is verantwoordelijk voor het waarborgen en implementeren van bestaand beleid en visie en adviseert over nieuw beleid en visie aan andere kringen. Andere kringen krijgen de verantwoordelijkheid om de kring te informeren bij nieuw of gewijzigd beleid en/of regels en afspraken.

Over Vivere democratisch onderwijs

Vivere is het Latijnse woord voor 'leven'. Daar gaat het om op onze school. Ontdekken welke talenten jij hebt en hoe je die kunt ontwikkelen, zodat je het beste uit jezelf en uit het leven kunt halen.

Wij bieden onze studenten ondersteuning in dit proces met een democratisch georganiseerde, veilige en inspirerende leeromgeving, veel tijd om (buiten) te spelen, vertrouwde begeleiders en natuurlijk, biologisch eten.

democratisch onderwijs